

Predmet C-177/20**Zahtjev za prethodnu odluku****Datum podnošenja:**

7. travnja 2020.

Sud koji je uputio zahtjev:

Győri Közigazgatási és Munkügyi Bíróság (Mađarska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

6. ožujka 2020.

Tužitelj:

„Grossmania” Mezőgazdasági Termelő és Szolgáltató Kft.

Tuženik:

Vas Megyei Kormányhivatal

[*omissis*]

Győri Közigazgatási és Munkügyi Bíróság (Upravni i radni sud u Győru, Mađarska), u postupku koji je pokrenulo trgovačko društvo „Grossmania” Mezőgazdasági Termelő és Szolgáltató Kft. ([*omissis*] Lukácsháza, Mađarska), tužitelj [*omissis*], protiv Vas Megyei Kormányhivatala (upravno tijelo regije Vas, Mađarska) ([*omissis*] Szombathely, Mađarska), tuženika [*omissis*], u pogledu spora u području pravnih akata o zemljištima, donio je sljedeću

Odluku

Na temelju članka 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, sud koji je uputio zahtjev [*omissis*] upućuje Sudu Europske unije sljedeće prethodno pitanje:

Treba li članak 267. Ugovora o funkcioniranju Europske Unije tumačiti na način da se, ako je Sud Europske unije odlukom donesenom u okviru prethodnog postupka utvrdio da neka zakonska odredba države članice nije u skladu s pravom Unije, ta zakonska odredba ne može primijeniti ni u kasnijim nacionalnim upravnim ili sudskim postupcima, neovisno o tome što činjenice u kasnijem postupku nisu u potpunosti istovjetne činjenicama u ranijem prethodnom postupku?

[omissis] [postupovna razmatranja nacionalnog prava]

Obrazloženje

1. Činjenice

Tužitelj je trgovačko društvo koje su osnovali državljani država članica koje nisu Mađarska.

Tužitelj je bio nositelj prava plodouživanja na sljedećim nekretninama: Jánosháza (Mađarska), katastarske čestice 0168/2, 0184/24, 0224/1, 0134/15 i 0238/2; Duka (Mađarska), katastarske čestice 010/9 i 0241/2.

Tužiteljeva prava plodouživanja na navedenim nekretninama izbrisana su iz zemljišnih knjiga na temelju članka 108. stavka 1. a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló 2013. évi CCXII. törvényja (Zakon br. CCXII iz 2013. o različitim odredbama i prijelaznim mjerama u pogledu Zakona br. CXXII iz 2013. o prodaji poljoprivrednih i šumskih zemljišta, u daljnjem tekstu: Zakon iz 2013. o prijelaznim mjerama) i članka 94. stavka 5. az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvényja (Zakon br. CXLI iz 1997. o zemljišnim knjigama, u daljnjem tekstu: Zakon o zemljišnim knjigama).

Tužitelj nije podnio tužbu protiv brisanja svojih prava plodouživanja.

Presudom od 6. ožujka 2018. [SEGRO i Horváth,] u spojenim predmetima C-52/16 i C-113/16, Sud Europske unije [u daljnjem tekstu: Sud] presudio je da se članku 63. UFEU-a protivi nacionalno zakonodavstvo poput onoga u glavnom postupku, na temelju kojeg prava plodouživanja koja su prethodno uspostavljena na poljoprivrednom zemljištu i čiji nositelji nisu u bliskom obiteljskom srodstvu s vlasnikom tog zemljišta prestaju *ex lege* i zbog toga se brišu iz zemljišnih knjiga.

Slijedom toga, tužitelj je Vas Megyei Kormányhivatal Celldömölki Járási Hivatali (Ured okruga Celldömölk upravnog tijela regije Vas, Mađarska, u daljnjem tekstu: prvostupanjsko upravno tijelo) podnio zahtjev da ponovno provede upis prava plodouživanja na navedenim zemljištima.

Odlukom [omissis] od 17. svibnja 2019. prvostupanjsko upravno tijelo odbilo je tužiteljev zahtjev pozivajući se na članak 108. stavak 1. Zakona iz 2013. o prijelaznim mjerama i članak 37. stavak 1. mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvényja (Zakon br. CXXII iz 2013. o prodaji poljoprivrednih i šumskih zemljišta, u daljnjem tekstu: Zakon iz 2013. o poljoprivrednim zemljištima).

Tužitelj je podnio upravnu tužbu i tuženik je odlukom [omissis] od 5. kolovoza 2019. potvrdio odluku [omissis] prvostupanjskog upravnog tijela. Tuženik se u svojem obrazloženju pozvao na članak 108. stavak 1. Zakona iz 2013. o

prijelaznim mjerama i članak 94. stavak 5. Zakona o zemljišnim knjigama. Naveo je da zahtjev za ponovni upis nije dopušten jer su članak 108. stavak 1. Zakona iz 2013. o prijelaznim mjerama i članak 37. stavak 1. Zakona iz 2013. o poljoprivrednim zemljištima još na snazi. Prema njegovu mišljenju, presuda Suda u spojenim predmetima C-52/16 i C-113/16 donesena je u konkretnim slučajevima i može se primijeniti samo na predmete na koje se odnose zahtjevi za prethodnu odluku. U prilog tomu pozvao se i na članak 108. stavke 4. i 5. Zakona iz 2013. o prijelaznim mjerama. S druge strane, tuženik je napomenuo da presuda Suda u predmetu C-235/17 nije donesena u pogledu ponovnog upisa izbrisanih prava plodouživanja nego u pogledu određene novčane naknade. Tuženik je zaključio da nema pravo, ni na zahtjev stranke ni po službenoj dužnosti, ponovno provesti upis prava plodouživanja koja su prethodno izbrisana.

Tužitelj je protiv tuženikove odluke podnio tužbu u upravnom sporu.

Tuženik zahtijeva da se ta tužba odbije.

2. Propisi Unije

Članak 63. stavak 1. UFEU-a

„U okviru odredaba određenih ovim poglavljem, zabranjena su sva ograničenja kretanja kapitala među državama članicama te između država članica i trećih zemalja.”

Članak 267. UFEU-a

„Sud Europske unije nadležan je odlučivati o prethodnim pitanjima koja se tiču:

- (a) tumačenja Ugovorâ;
- (b) valjanosti i tumačenja akata institucija, tijelâ, uredâ ili agencija Unije.

Ako se takvo pitanje pojavi pred bilo kojim sudom države članice, taj sud može, ako smatra da je odluka o tom pitanju potrebna da bi mogao donijeti presudu, zatražiti od Suda da o tome odluči.

Ako se takvo pitanje pojavi u predmetu koji je u tijeku pred sudom neke države članice, protiv čijih odluka prema nacionalnom pravu nema pravnog lijeka, taj je sud dužan uputiti to pitanje Sudu.

Ako se to pitanje postavi u predmetu koji je u tijeku pred sudom neke države članice u pogledu osobe kojoj je oduzeta sloboda, Sud Europske unije djeluje u najkraćem mogućem roku.”

Članak 91. Poslovnika Suda

„Presuda ima obvezujući učinak od dana njene objave.”

3. Nacionalni propisi

Članak 108. stavak 1. Zakona iz 2013. o prijelaznim mjerama:

„Svako pravo plodouživanja ili uporabe koje postoji na dan 30. travnja 2014. i koje je na neodređeno razdoblje ili određeno razdoblje koje istječe nakon 30. travnja 2014. nastalo ugovorom sklopljenim između osoba koje nisu u uskoj obiteljskoj vezi prestat će *ex lege* 1. svibnja 2014.”

Članak 37. stavak 1. Zakona iz 2013. o poljoprivrednim zemljištima:

„Ugovorno uspostavljanje prava plodouživanja ili uporabe ništavo je osim ako je uspostavljeno između bliskih članova obitelji.”

4. Obrazloženje zahtjeva za prethodnu odluku

4.1. Prethodni slučajevi i presude Suda

Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Upravni i radni sud u Szombathelyju, Mađarska) podnio je Sudu zahtjev za prethodnu odluku koji se odnosi na članak 108. stavak 1. Zakona iz 2013. o prijelaznim mjerama i članak 94. stavak 5. Zakona o zemljišnim knjigama.

Presudom donesenom u spojenim predmetima C-52/16 i C-113/16 Sud je presudio da članak 63. UFEU-a treba tumačiti na način da mu se protivi nacionalno zakonodavstvo poput onoga u glavnom postupku, na temelju kojeg prava plodouživanja koja su prethodno uspostavljena na poljoprivrednom zemljištu i čiji nositelji nisu u bliskom obiteljskom srodstvu s vlasnikom tog zemljišta prestaju *ex lege* i zbog toga se brišu iz zemljišnih knjiga.

Na temelju navedene presude Suda, mađarski su sudovi u postupcima koji su prekinuti zbog tog prethodnog postupka poništili upravne odluke kojima se nalagalo brisanje prava plodouživanja.

U pogledu navedenog nacionalnog propisa, protiv Mađarske pokrenut je i postupak zbog povrede obveze koji je doveo do presude Suda od 21. svibnja 2019. u predmetu C-235/17. U skladu s navedenom presudom Mađarska nije dokazala da se ukidanjem prava plodouživanja koja izravno ili neizravno imaju državljani država članica koje nisu Mađarska, koje je izvršeno osporavanim propisom, nastoji zajamčiti ostvarenje ciljeva u općem interesu, koji su priznati sudskom praksom Suda ili su navedeni u članku 65. stavku 1. točki (b) UFEU-a, niti je to

ukidanje prikladno i usklađeno, ili pak ograničeno na mjere koje su nužne radi postizanja tih ciljeva. S druge strane, navedeno ukidanje nije u skladu s člankom 17. stavkom 1. [Povelje Europske unije o temeljnim pravima; u daljnjem tekstu: Povelja]. Posljedično, prepreke slobodnom kretanju kapitala koje su tako proizišle iz oduzimanja imovine stečene kapitalom koji uživa zaštitu uspostavljenu člankom 63. UFEU-a ne mogu se opravdati. U tim okolnostima valja utvrditi da je Mađarska, time što je donijela osporavani propis i time što je tako *ex lege* ukinula prava plodouživanja na poljoprivrednim zemljištima koja se nalaze u Mađarskoj, a koja izravno ili neizravno imaju državljani drugih država članica, povrijedila obveze koje ima na temelju odredaba članka 63. UFEU-a u vezi s člankom 17. Povelje.

4.2. Važeći mađarski propisi

Članak 108. stavak 1. Zakona iz 2013. o prijelaznim mjerama ostao je na snazi nakon navedenih presuda Suda.

Zakonodavac je dopunio taj članak dvama novim stavcima.

Na temelju članka 108. stavka 4. Zakona iz 2013. o prijelaznim mjerama, ako nakon sudske odluke valja ponovno uspostaviti pravo koje je prestalo na temelju stavka 1., a to pravo zbog formalnog ili materijalnog nedostatka nije trebalo upisati ni u skladu s propisima koji su bili na snazi u trenutku njegova prvotnog upisa, tijelo zaduženo za vođenje zemljišnih knjiga obavještava državno odvjetništvo i prekida postupak do zaključenja istrage državnog odvjetništva i nastavnog sudskog postupka.

U skladu s člankom 108. stavkom 5. Zakona iz 2013. o prijelaznim mjerama, smatra se da postoji nedostatak u smislu stavka 4. u slučaju da:

- (a) je nositelj prava uporabe pravna osoba;
- (b) su pravo plodouživanja ili pravo uporabe upisani u zemljišne knjige nakon 31. prosinca 2001. u korist nositelja koji je pravna osnova ili fizička osoba koja nije mađarski državljanin;
- (c) kada je podnesen zahtjev za upis prava plodouživanja ili prava uporabe, stjecanje prava zahtijevalo je, u skladu s tada važećim propisom, potvrdu ili odobrenje koje je izdalo drugo tijelo i zainteresirana osoba nije podnijela tu ispravu.

4.3. Odluka Alkotmánybírósága (Ustavni sud, Mađarska) br. 25/2015 od 21. srpnja i njezine posljedice

Alkotmánybíróság (Ustavni sud) u svojoj je odluci br. 25/2015 od 21. srpnja odlučio o članku 108. stavku 1. Zakona iz 2013. o prijelaznim mjerama. U izreci te odluke utvrdio je da je došlo do situacije koja je protivna mađarskom

Temeljnomo zakonu jer zakonodavac u pogledu prava plodouživanja i prava uporabe koja su prestala na temelju članka 108. Zakona iz 2013. o prijelaznim mjerama nije donio posebne odredbe o naknadi imovinske štete koja se ne može tražiti u okviru nagodbe između ugovornih strana, nego proizlazi iz valjanih ugovora. Alkotmánybíróság (Ustavni sud) pozvao je zakonodavca da ukloni taj propust koji je protivan Temeljnomo zakonu najkasnije do 1. prosinca 2015.

Do danas nisu doneseni propisi kojima bi se okončala ta situacija, za koju Alkotmánybíróság (Ustavni sud) smatra da je protivna Temeljnomo zakonu i kojima bi se, konkretno, predvidjela naknada u korist nositelja prava plodouživanja i prava uporabe.

Za fizičke i pravne osobe kao što je tužitelj to znači, s jedne strane, da mađarska tijela, pozivajući se na članak 108. stavak 1. Zakona iz 2013. o prijelaznim mjerama, ne prihvaćaju zahtjeve za ponovni upis prava plodouživanja i prava uporabe i, s druge strane, da, u nedostatku propisa kojima se predviđa novčana naknada za brisanje tih prava, nije moguće odrediti iznos na ime odštete koji omogućuje naknadu imovinske štete.

Isto tako, u presudi donesenoj u predmetu C-235/17, Sud je utvrdio da se oduzimanje vlasništva koje je izvršeno osporavanim propisom ne može opravdati razlogom u javnom interesu, niti je, osim toga, popraćeno sustavom pravodobnog plaćanja pravične naknade. Stoga se navedenim propisom povređuje pravo na vlasništvo zajamčeno člankom 17. stavkom 1. Povelje (točka 129.).

4.4. Razlike u činjenicama

Činjenice iz koji proizlazi ovaj spor razlikuju se od onih koje su dovele do spojenih predmeta C-52/16 i C-113/16 u kojima je Sud donio presudu, jer tužitelj u ovom sporu nije pobijao upravne odluke kojima su izbrisana njegova prava plodouživanja, dok su u navedenim prethodnim predmetima tužitelji pobijali upravne odluke kojima su izbrisana njihova prava plodouživanja.

U ovom predmetu, tužitelj je na temelju presude koju je Sud donio u spojenim predmetima C-52/16 i C-113/16 zatražio ponovni upis svojih izbrisanih prava plodouživanja, s obzirom na to da je Sud presudio da je mađarski propis u tom području protivan pravu Unije. Tužitelj nije dobio ni novčanu naknadu za brisanje svojih prava plodouživanja jer u tu svrhu nisu doneseni propisi.

Stoga, uzimajući u obzir da je mađarski propis protivan pravu Unije i da tužitelju nije isplaćena novčana naknada, jedina mogućnost koju je imao bila je podnijeti zahtjev za ponovni upis svojih izbrisanih prava plodouživanja.

Međutim, tuženik tvrdi da je brisanje prava plodouživanja pravilno provedeno u skladu s propisima koji su tada bili na snazi i da se člankom 108. stavkom 1. Zakona iz 2013. o prijelaznim mjerama, koji je i dalje na snazi, ne dopušta ponovni upis.

4.5. Učinci erga omnes i vremenski učinci prethodnih odluka

Prvi problem u pogledu upućenog prethodnog pitanja odnosi se na opće obvezujuće učinke prethodnih odluka, odnosno na njihove učinke *erga omnes*.

Sud je u svojoj presudi od 27. ožujka 1963., *Da Costa i dr.* (spojeni predmeti 28/62 do 30/62, Zb., str. 75.) utvrdio „da, iako zadnji stavak članka 177. obvezuje bez ograničenja nacionalne sudove protiv čijih odluka prema nacionalnom pravu nema pravnog lijeka da postave Sudu svako pitanje o tumačenju koje im se pojavi, sudska praksa u pogledu tumačenja koju je Sud utvrdio na temelju članka 177. može, međutim, navedenu obvezu lišiti njezine svrhe i sadržaja; tako je osobito kad je postavljeno pitanje materijalno istovjetno pitanju koje je već bilo predmet prethodne odluke u sličnom slučaju”.

U presudi od 6. listopada 1982., *CILFIT i dr.* (283/81), Sud je pozivajući se na navedenu presudu *Da Costa i dr.* pojasnio da, „što se tiče granica obveze utvrđene trećim stavkom članka 177., isti učinak može proizlaziti iz već ustaljene sudske prakse Suda kojom se rješava predmetno pravno pitanje, neovisno o prirodi postupaka koji su doveli do navedene sudske prakse, čak i u nedostatku potpune istovjetnosti spornih pitanja”.

Naposljetku, Sud je u presudi *CILFIT i dr.* presudio da sud protiv čijih odluka prema nacionalnom pravu nema pravnog lijeka mora, kad se pred njim postavi pitanje prava Zajednice, ispuniti svoju obvezu obraćanja, osim ako utvrdi da postavljeno pitanje nije bitno ili da je dotična odredba Zajednice već bila predmet tumačenja Suda ili da se pravilna primjena prava Zajednice toliko očito nameće da ne ostavlja mjesta nikakvoj razumnoj sumnji; postojanje takve mogućnosti treba biti procijenjeno s obzirom na karakteristike svojstvene pravu Zajednice, posebne teškoće koje predstavlja njegovo tumačenje te rizik razilaženja sudske prakse unutar Zajednice.

Što se tiče problema koji se odnosi na vremenske učinke, u sudskoj praksi Suda prethodne odluke o tumačenju obično proizvode učinke *ex tunc*, odnosno retroaktivne učinke. To u biti znači da se propisi Zajednice moraju primjenjivati u smislu u kojem ih se shvaća od trenutka njihova stupanja na snagu. U presudi donesenoj u predmetima [66/79, 127/79 i 128/79], Sud je u pogledu tumačenja s retroaktivnim učincima istaknuo da se načinom na koji Sud tumači odredbe prava Zajednice pojašnjava, kad je to potrebno, značenje i doseg te odredbe onako kako se ona treba ili se trebala shvatiti i primijeniti od trenutka stupanja na snagu. Iz toga proizlazi da sudac tako tumačeno pravilo može i mora primijeniti čak i u pravnim odnosima koji su nastali i koji su postojali prije presude povodom zahtjeva za tumačenje.

Legfelsőbb Bíróság (Vrhovni sud, Mađarska) odlučio je o tim problemima u svojoj načelnoj odluci u upravnim stvarima br. 1815/2008, koja se odnosi na porez na registraciju. U skladu s činjenicama, upravno tijelo naplatilo je tužitelju porez na registraciju, a da pritom nije prihvaćen njegov argument prema kojem je Sud

presudio da se iznosima mađarskog poreza na registraciju povređuje pravo Unije. Prvostupanjski sud odbio je tužbu u upravnom sporu jer je smatrao da je tuženo upravno tijelo tijekom upravnog postupka postupalo u skladu s važećim propisima.

Prema mišljenju Legfelsőbb Bírósága (Vrhovni sud), mađarski sudovi ne mogu zanemariti sudsku praksu Suda. Podsjetio je da je Sud donio načelne odluke o odnosu između prava Zajednice i nacionalnog prava na koje se i tužitelj pozvao u svojoj reviziji, od kojih je najvažnije i sam Legfelsőbb Bíróság (Vrhovni sud) naveo u svojoj presudi.

Naime, Legfelsőbb Bíróság (Vrhovni sud) istaknuo je da je, prema mišljenju prvostupanjskog suda, tuženik donio svoju odluku u skladu s propisima koji su tada bili na snazi, zbog čega se postavilo pitanje o obvezujućim i vremenskim učincima prava Zajednice i presuda Suda. Što se tiče općih obvezujućih učinaka (učinci *erga omnes*) prethodnih odluka, pravna teorija nije bila jedinstvena jer Sud još nije jasno presudio u tom pogledu. Međutim, iz sudske prakse valja zaključiti da se ona primjenjuje na sve i da ima obvezujuće učinke. U prilog tomu ide sudsko stajalište izraženo u predmetima *Da Costa* i dr. [28/62 do 30/62] te *CILFIT* i dr. [283/81], prema kojem, u biti, prethodne odluke imaju zakonsku snagu koja im omogućuje da proizvode pravne učinke i u drugim predmetima, uzimajući u obzir da obveza upućivanja zahtjeva za prethodnu odluku može, ovisno o slučaju, biti lišena svoje svrhe pa čak i sadržaja kad je postavljeno pitanje materijalno istovjetno pitanju koje je već bilo predmet prethodne odluke u sličnom slučaju. Legfelsőbb Bíróság (Vrhovni sud) napomenuo je da su ta razmatranja relevantna jer je Sud u oba [spojena predmeta] (C-290/05 i C-333/05) presudio o usklađenosti mađarskog poreza na registraciju s pravom Zajednice.

Što se tiče vremenskih učinaka, Legfelsőbb Bíróság (Vrhovni sud) pojasnio je da je, u trenutku kad je prvostupanjski sud donio svoju presudu, Sud već bio donio presudu u predmetu koji se odnosi na mađarski porez na registraciju pa sadržaj potonje presude nije trebalo zanemariti zbog toga što ona nije bila donesena u trenutku kad je tuženik donio svoju odluku.

Naime, na temelju pravnog načela koje je utvrdio Sud, tuženik je trebao protumačiti odnos između mađarskog poreza na registraciju i prava Zajednice jednako kao što je to iznio Sud u [spojenim predmetima C-290/05 i C-333/05]. S obzirom na učinke *ex tunc*, tuženikova odluka već je bila protivna pravu na temelju propisa koji je bio na snazi u trenutku u kojem je donesena, s obzirom na to da je određeni dio navedenog propisa (iznosi poreza na registraciju) predstavljao povredu prava Zajednice.

Stoga je prvostupanjski sud trebao u predmetu koji se pred njim vodio primijeniti i razmatranja koja je Sud iznio u [spojenim predmetima C-290/05 i C-333/05] i nije trebao zanemariti tu presudu uz obrazloženje da tužitelj može tražiti poreznu razliku u zasebnom postupku.

4.6. Problemi povezani s ovim sudskim postupkom

Tijekom upravnog postupka koji je prethodio ovom sudskom postupku, tuženik i prvostupanjsko upravno tijelo bili su svjesni sadržaja presude koju je Sud donio u spojenim predmetima C-52/16 i C-113/16, u skladu s kojom se člankom 108. stavkom 1. Zakona iz 2013. o prijelaznim mjerama povređuje pravo Unije. Stoga, za razliku od predmeta koji se vodio pred Legfelsőbb Bírósággom (Vrhovni sud), tijekom upravnog postupka već je bila poznata prethodna odluka kojom se utvrđuje da je primjenjiva nacionalna zakonska odredba protivna pravu Unije.

Zbog razlika u činjenicama pojavljuju se dvojbe. Naime, prema činjenicama iz presude donesene u spojenim predmetima C-52/16 i C-113/16, tužitelji su protiv upravnih odluka kojima su izbrisana njihova prava plodouživanja ili prava uporabe podnijeli tužbu u upravnom sporu. Suprotno tomu, činjenice ovog predmeta razlikuju se od prethodno navedenih činjenica jer tužitelj nije podnio tužbu protiv upravnih odluka kojima su izbrisana njegova prava plodouživanja, nego je na temelju presude koju je Sud donio u spojenim predmetima C-52/16 i C-113/16 podnio zahtjev za ponovni upis svojih prava plodouživanja, s obzirom na to da je članak 108. stavak 1. Zakona iz 2013. o prijelaznim mjerama protivan pravu Unije. Tuženik je odbio tužiteljev zahtjev.

U skladu s presudom *Da Costa i dr.*, sud koji odlučuje u zadnjem stupnju nije obvezan pokrenuti prethodni postupak ako sudska praska u pogledu tumačenja koju je Sud utvrdio na temelju članka 177. [nap. prev. danas članak 267. UFEU-a] navedenu obvezu lišava njezine svrhe; tako je osobito kad je postavljeno pitanje materijalno istovjetno pitanju koje je već bilo predmet prethodne odluke u sličnom slučaju.

Na temelju presude *CILFIT i dr.*, isti učinak može proizlaziti iz već ustaljene sudske prakse Suda kojom se rješava predmetno pravno pitanje, neovisno o prirodi postupaka koji su doveli do navedene sudske prakse, čak i u nedostatku potpune istovjetnosti spornih pitanja.

Na temelju smjera koji je određen navedenim odlukama Suda može se nazrijeti odgovor prema kojem se odluka, donesena u prethodnom postupku koji je pokrenut u okviru konkretnog predmeta, primjenjuje u kasnijem postupku pred nacionalnim sudom iako upućeno pitanje nije u potpunosti istovjetno ranijem pitanju ili se ta dva pitanja samo podudaraju u bitnome.

U pogledu ovog predmeta, Sud je u svojoj presudi donesenoj u spojenim predmetima C-52/16 i C-113/16 jasno presudio da je članak 108. stavak 1. Zakona iz 2013. o prijelaznim mjerama, na koji se pozvao tuženik, protivan pravu Unije. Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, isto vrijedi i u ovom predmetu, na način da se upućeno prethodno pitanje ne odnosi na prethodno navedeno, nego na to može li nacionalni sud, u slučaju da činjenice nisu u potpunosti istovjetne, ne primijeniti nacionalnu zakonsku odredbu kojom se, kao što je Sud presudio u

ranijoj odluci, povređuje pravo Unije. Stoga se činjenice u ta dva predmeta razlikuju, ali je primjenjiva zakonska odredba istovjetna.

Također se postavlja pitanje može li sud pred kojim se vodi ovaj postupak, neprimjenom članka 108. stavka 1. Zakona iz 2013. o prijelaznim mjerama jer se njime povređuje pravo Unije, obvezati tuženika da, u tužiteljevu slučaju, provede postupak ponovnog upisa u kojem tuženik može primijeniti stavke 4. i 5. članka 108. Zakona iz 2013. o prijelaznim mjerama koji su u međuvremenu stupili na snagu.

[*omissis*] [postupovna razmatranja nacionalnog prava]

Győr, 6. ožujka 2020.

[*omissis*] [potpisi]

RADNI DOKUMENT